

OBSAH

Je přesnost opravdu zdvořilostí králů?

(Kapitola o tom, proč vlastně lidé začali měřit, ale také o tom, co a jak měřili a měří, hlavně však o tom, proč si zavedli novou měrovou soustavu SI, co je to tahle soustava SI a jak ji máme používat.) 11

Dlouhý a Široký, tentokrát bez Bystrozrakého

(V této kapitole si povíme o tom, jak lidé měřili a měří délky a plochy, i o tom, jak měřit hloubky a výšky. Nejdůležitější je všechno, co je tu napsáno o metru — ten má totiž v této kapitole hlavní slovo.) 27

10 ketetů = 1 deben

(Tento zdánlivě nesrozumitelný název má naznačit, že se bude mluvit o kilogramu a měření hmotnosti; protože jsme důkladní, přidáme něco i o objemu.) 47

Smrtonoš a Krasopaní

(Je právě načase, abychom se začali věnovat sekundě a vůbec měření času, a tak si povíme o hodinách, hodinkách i kalendáři a o mnoha dalších zajímavých věcech.) 66

Žabí stehýnka a co z toho vzešlo

(Kdo by neznal jména Ampère, Volta, Ohm, Faraday, Coulomb. O tom, co zavinili tito a mnozí další pánové, vyprávějí následující stránky.) 104

Pánové Celsius, Réaumur, Fahrenheit, Kelvin a ti druzí

(Co to je teplo, co teplota a jak se měří? Jak vypadal původní teploměr, co to je skupenství látek a co způsobuje teplo? Tyto a mnohé další otázky jsou zodpovězeny právě zde.) 119

Kámen mudrců

(Dozvěděli jsme se už, jak se měří délka, hmotnost, objem a další veličiny. Chemie má však jednu — látkové množství, která se trochu od celé popísané soustavy liší. Že je to však jen zdání, potvrzuje i tato kapitola.) ... 138

Dar Prométheův

(Čtete tuhle kapitolu večer? Jestliže ano, dozvíte se, proč vlastně můžete číst, i když je za okny tma, zda si při čtení počínáte správně a co to vůbec je světlo. Konečně, to všechno se dozvíte, i když ji budete číst ve dne.) 152

Tempo, tempo ...

(Speciálně pro pány kluky je tahle kapitola o rychlosti všeho druhu. Vždyť který z nich by nechtěl být alespoň jednou ten nejrychlejší?) 172

Bez práce nejsou koláče

(Síla, výkon, energie, práce — slova, která denně slyšíme při různých příležitostech. Víme však vždycky přesně, o čem se vlastně mluví?) 190

Barometr klesá ...

(Pan Pascal rozhodně nebyl žádný

---

packal, i když se zdá, že nám svou novou jednotkou nadělal spoustu starostí. Není to však ve skutečnosti tak strašné, jak se konečně může každý sám přesvědčit.) 208

Svět atomů

(Všichni víme, že atomy jsou velmi malé, ale možná že někteří nevědí o jejich podivuhodných vlastnostech, kterých lidé dokáží využívat. A které také dokáží měřit.) 226

Malá vyprávění o velkých vědcích

(Všechny pomníky nejsou z mramoru

či bronzu. Některým významným vědcům byl postaven pomník nad jiné trvalejší. Jejich jména se stala názvy jednotek v oborech, v nichž se nejvíce proslavili.) 243

A nakonec něco pro život

(Stručné poučení o základech používání soustavy SI a přepočtové tabulky.) 262

Rejstřík jmenný 273

Rejstřík měrových jednotek 275

Seznam použité literatury

a pramenů 278